

AKCIJAKO PLANO BOSNE THAJ HERCEGOVINE PALO PANDIME E ROMENGI PROBLEMURA ANDE BUĆARIPE, BEŠIPE THAJ SASTIMAKO ARAKLIPE

2017-2020

I. ANGLUNIPE

I Strategija Bosne thaj Hercegovine palo pandime e Romengi problemura ande BiH (durete Strategija)¹ usvojime 2005. berš, sar programo Romengi Dekada palo Romengo todipe 2005-2015. thaj okviro Evropaki unija palo themako strategija palo Romengi integracija đike 2020.

Anglal Revidirime akcijako plano 2013.-2016.,² savo sana raćardino palal angluno Akcijako plano,³ agorisada thaj ikljol potreba te raćarelpe nevo akcijako plano 2017-2020. savo učarel bućaripe, bešipe thaj sastimako araklipe. Ande le si precizirime aktvivitetura thaj zadatkura save Bosna thaj Hercegovina sila obaveza te agorel, ande laki potreba thaj finansijako barvalipe thaj aver kapacitetura. Edukacijako Akcijako plano lelpe sar posebno plano ande Romengi edukacija, sana revidirime thaj usvojime 2010. berš kotar Ministralko konzilo (duret VMBIH) pe predlogo taro Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj našle manuša and BiH (durete MLJPI).

Zakonsko okviro thaj odredbi palo araklipe nacionalno minoritetura ande BiH čerol: Ustava BiH⁴, Zakono palo araklipe nacinoalno minoritetura BiH, Zakono palo araklipe nacinoalno minoritetura FBiH, Zakono palo araklipe nacinoalno minoritetura RS, Zakono palo araklipe

¹ Dostupna na: http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Strategija%20BIH%20za%20rjesavanje%20PROBLEMA%20Roma.pdf

² Dostupan na: http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Revidirani%20Akcioni%20plan%20Bosne%20i%20Hercegovine%20o%20obrazovnim%20potrebama%20Roma.pdf

³ Dostpan na:

http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/Odbor_za_Rome/Ackcioni%20plan%20za%20rje%C5%A1avanje%20problema%20Roma%20u%20oblastima%20zapo%C5%A1ljavanja,%20stambenog%20zbrinjavanja%20i%20zdravstvene%20za%C5%A1ite.pdf

⁴ Dostupan na: http://www.mpr.gov.ba/biblioteka/USTAV_BOSNE_I_HERCEGOVINE_bos.pdf

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nacinoalno minoritetura Brčko Distrikta BiH, thaj Zakono mamuj diskriminacija ande BiH. Akana si procedura te usvojisadape Strategijako Platforma palo pandime pućimata nacionalno minoritetenge ande BiH. Važno san vi aver Zakonura ande bućaripe, bešipe, sastimako araklipe, na jekhčandi, taro ustavno nadležnosti pe nivelo entitetura Republika Srpska thaj Federacija BiH, thaj ande kantonura thaj Disktirt Brčko ande BiH.

Bosna thaj Hercegovina 2002. berš ratificirisarda Okvirno konvencijke palo araklipe nacionalno minoritetura,⁵ gaja lija obaveza te aktivno politikake, zakanura thaj aver dokumentura čerelpe pe principura utvrđime ande goja konvencijake.

Palal gava, 2003. berš adaptirisardape Zakono palo araklipe nacionalno minoritetengo BiH.⁶

Bašo aver minoritetura e Roma si priznavime sar nacionalno minoritetu, so si garancija palo araklipe hakaja save su but važno pala minoritetura, specifично ande historijake, kulturake, siklipe, tradicijake, čib, alfabet, edukacijake, thaj vjersko sloboda thaj aver.

Zakono mamuj diskriminacija BiH⁷ savo sana usvojime thaj adaptirime 2016. berš, čerdape o sistemo mamuj diskriminacijake sar evropako standardo.

O Zakono nadel diskriminacija pe bilo savo razlogo thaj ande sa e kotora thaj pe sa e thana. Aktivno politika sar te panden romengi problemura startovisada khana o Ministrako Konsilo BiH 2002. berš čerda savjetodavno thaj kordinirime odboro – Odboro palo Roma.

Berš 2005. MLJPI dija predlogo đike VMBiH usvojisada **Strategijake BiH palo pandime e Romengi problemura (Strategiju Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma)**, durete: Strategija). Goja Strategija najla vrama palo diklipe thaj implementacijake, gaja voj durete važi thaj sila osnovno principura sar te raćarel e Romengo statuso and BiH, a detaljura ande implementacija uredime si ande Akcijako planura.

Berš 2005. usaglasime si ketano dokumento bašo Dekada inkluzijke Roma 2005.-2015. (durete: Dekada Roma) maškar varegaći thema ande Evropaki Unija thaj thema save mangen te den andre sar si vi e Bosna thaj Hercegovina, prihvatisada thaj hramosarda 2008. berš. Gaja BiH raćarda koperacija ande maškarthemaki organizacijenca, sar si: Evropako Konzilo, OSCE, UNHCR, UNICEF thaj aver, te raćarelpe Romengo statuso. Ande Dekada Roma BiH dobisada majlaći ocjena ande bešipe thaj registracija e romengi manglipe. BiH ande palutni berš taro juno 2014 đike agor 2015 berš sana šerutno ande Dekada Roma. Proceso e Dekada Roma barilan e projektoha Integracijake Roma 2020, savo si finansirime andar Evropaki Unija thaj Fondacija putardo amalipe, uzo savo đal vi okviro Evropaki unije bašo nacionalno strategijake palo integracija Roma đike 2020. (EU Okvir) čerel Konsilo palo regionalno koperacija, ande gava programo vi e BiH si andre-participanto.

Praksa ande ketanipe sa e zakonura thaj politike BiH thaj zakonura thaj politike Evropaki unija ande sa e kotora mamuj diskriminacija,⁸

⁵ Dostupna na: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c12ff>

⁶ Dostupan na: <http://bhric.ba/dokumenti/BHS%20Zakon%20o%20manjinama.pdf>

⁷ Dostupan na: <https://advokat-prnjavorac.com/zakoni/Zakon-o-zabranji-diskriminacije-u-BiH.pdf>

Fundamentoske hakaja pe slobodno pirel manuša thaj čavorenge hakaja,⁹ sar vi ande kotor bašo socijalno politka, ande sklado bašo vrijednost utvrdime ande okviro Revidirime evropski socijalno povelja¹⁰ thaj aver evropsake čaćimaske dokumentura, isto gaja čerel okviro palo gava akcijako plano.

Sikavipen bašo Roma ande Bosna thaj Hercegovina

Fundamentalno sikavipena si primarno palo planiranje manglipe Roma tovelpe pe proceso evidentirime gola manglipe ande savo 2010 berš MLJPI,¹¹ ande koperacija bašo centrura socijalno buća thaj romenje amalipe registrovisada 17.500 Roma. Khate musaj te motovelpe khaj goja registracija si registracija romengi manglipen so značil khaj đindo e Roma save trajin ande BiH si majbaro. Nesave evidencije motoven khaj ande BiH trajin duj drom buteder (kotar 35.000 đike 45.000)

Evidencija ande Misija OSCE-a ande BiH taro 2014 berš motoven khaj ande amari them trajin 35.644 Roma ande 7.225 familijake. Bizo lačho bešipe si 2.837 familijake, taro save si 736 familijake bizo bešipesko than.¹²

Pe ciljoha te čiden kvalitetno thaj korisno podatkura bašo Roma, save si potrebno te sikavelpe realno manglipe Roma palo durete štarberšeng periodo (2017-2020), MLJPI bićalda zahtjevo ande 71 lokalno zajednica ande save trajin Roma. BiH reslan odgovor kotar 31 lokalno zajednica save popunisada upitnko thaj ande len trajin kotar 4.650 romengi familijake kotar save 729 silen manglipe pala e bešipesko araklipe.

Isto gaja ande kotor sastimako araklipe reslan podatkura khaj ande 23 lokalno zajednice andaro Federacija BiH i si 867 Roma najlen sastimako araklipe, katar si 416 čavoren, pure manuša thaj invalidura hi naj ande sastimasko sistemo. Ande Republika Srpska sa e đene silen sastimako araklipe, osim pureder kotar 65 berš save najlen sastimako araklipe pe nesavo aver sistemi vaj osnov.

Ande kotor bućaripen zavodura palo bućaripe entitetura thaj Brčko Distrikt bićaldan e podatkura khaj pe lengi evidencije akana si 3.141 bibućarni đene save uzo registracija motoden khaj si Roma.

⁸ Informacije o pravnom okviru EU u vezi s nediskriminacijom dostupne na: http://ec.europa.eu/justice/discrimination/law/index_en.htm

⁹ COM (2011) 60, Agenda EU za prava djeteta, dostupna na: http://ec.europa.eu/justice/policies/children/docs/com_2011_60_en.pdf

¹⁰ Dostupna na: <http://www.refworld.org/pdfid/3ae6b3678.pdf>

¹¹ MLJPI je od novembra 2009. do marta 2010. obavio sveobuhvatno istraživanje o potrebama Roma i uspostavio kontinuiran sistem evidencije romskih potreba (ERPBiH).

¹² Specijalni izvještaj o položaju Roma u Bosni i Hercegovini, 2014.

Goja evidencija thaj aver¹³ sikljol khaj si Roma majugrozime nacionalono mainjeriteto ande sa e društveno thaj socijalno parametru. Isto gaja si važno te đanol khaj Roma trajin pe sasti tertirorija BiH, ande 71 lokalno zajednica, kotar majbut đindo trajin ande 30.

Romengo than-položaj ande zajednica

Pe osnov rezultatura proces evidentirime (2010.) savo čerda MLJPI uzo žutipe taro Agencija palo statistika BiH thaj UNICE-o (MICS 4) kotar but šhaj dikel bašo situacijake thaj položaj romengi čavroen thaj đuvljen (2012), socijalno isključime romengi populacijake thaj pojedincura, sasti familijake, thaj vi e mahale si bari razlika kotar aver.¹⁴

Zbog bari procento socijalno isključime romengi familijake naj šansa te avel sar participantu ande ekonomikako, društvako thaj kulturake kotor. Rezultato ande goja situacija si čororipe thaj bilačipe fundamentalno šajipe palo edukacija thaj bućaripe. Durete, gava cinorinav lengo šajipe palo barvaliipe, participacija ande društveno mreža vaj aver aktivitetura ande zajednica.

I si čaço khaj si ande palutne berša situacija romengi zajednica cra laći sostar i si implementacija Strategija thaj akcijako planura. Roma san uključime ande proceso opral lengi organizacijenca thaj romengi zajednicake, thaj institucionalno čerdipe aktvitetura Odboro palo Roma uzo Ministrako Konzilo BiH thaj opral lengi predstavnikura ande nacionalno minoritetengo konzilura pe najkchandi nivelura.

Ande vrama-periodo savo ućarel Akcijako planura palo bućaripe, bešipe thaj sastimako araklige Roma (2009-2016, ande 2011. na saha budžeto usvojime-najlen love) VMBiH dija palo lengi realizacija kotar **19.522.000,00 KM**. Sar rezultatura mothoven sljedeće:

Ande sa e love so saha izdvojime palo bućaripe thaj korkorobućaripe (4.777.000,00 KM), **688 Roma** naklan o programo sufinsiranje ande bućaripe thaj korkorobućaripe. Procedure bućripe thaj korkorobućaripe saha realizirime opral entitetsko zavodura thaj ZZZ Brčko Dirtrikt BiH. Sa e Roma so naklan gava procesu sana prijavime ande evidencija zavodura palo bućaripe, pe samo musaj regularno prijavime thaj deklarime sar Rom. Palal so Ugovoro naklan kotar jekh berš đive, **opral 95% Roma** sana čudine thaj irisadape po evidencija ande birorura palo bućaripe, numa cikno đindo aćilo ande buća, so saha volja kotar lengi šerutne vaj taro projekto gaći o projekto saha laćo. Analiza đikanake sikljol pe gava khaj o efekto si baredar khan si ande pućipe bućaripe ande kompanijake vaj nesave firme thaj ande gava AP sile prioriteto. Opral evidentirime manglige thaj ande sklado e finansijako šajipe, ande vrama taro 2017. đike 2020. palo programo planirime si sufinsiranje **628 Roma**.

¹³ Istraživanja OSCE-a, Save the Children Norway, UNICEF-a, UNHCR-a

¹⁴ Bosna i Hercegovina – romska populacija - praćenje stanja i položaja djece i žena –Istraživanje višestrukih pokazatelja 2011-2012(MICS 4), UNICEF

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Ande nakli ohtoberša ande kotor bešipesko araklipe sa ukupno saha izdvojime 13.023.000,00 KM andaro save saha raćardine thaj rekonstruirime **782 čhera**-objektura palo romengi familijake, so zančil te si učardo kotar **3.900 Roma** vaj kotar **13%** kotar sa e ukupno đindo e romengi populacijake.

Bešipesko araklipe Roma pandime si e dromeha lokalno zajednice thaj romengi, maškartemako thaj aver bivladikani organizacije. Sar gova proceso musaj te avel putardo thaj transparentno proceso ande zakono, pe gala grantura ande duj palutni berša partnerua MLJPI BiH san numa lokalno zajednice-opštine.

Ande projekto bešipesko araklipe Roma ande naklo vrama sasa vi e love kotar IPA (5.000.000 eura) sar ve e love kotar NVO thaj lokalno zajednica so majbut šhaj dikeple ande administrativno žutipe, komunalno infrastrukturu thaj gradjevinsko phuv.

Ande kotor o sastimasko araklipe e romengi populacijake đi akana trošisadape 1.722.000 KM. Sar motoven nadležno insititucijake thaj romengi NVO ande fedetracija BiH evidentirime thaj registririme si 934 Roma ande sistemo sastimasko araklipe. Edukacijako thaj preventivno programura si isto gaja čerdane, vazdija o godavipe gaći si but važno sastimasko araklipe, edukacija e roditeljura bašo značaj iminizacijake thaj imunizacija e romengi čavoren, sar te edukacija ane bijandimesko araklipe thaj dajake. Čerdano si vi e edukacijako programura ande skrining specifino nasvalipen (romnjako nasvalipen, karavdino e čući, tulo crijevura, thaj karavdino tulo crijevo, prostatako karavdino).

I ako i si varesave rezultatura ande raćaripe trajengo uslovura e Roma ande naklo ohtoberšeng vrama, šhaj penen khaj Roma vi durete trajin ande paro socijalno thaj ekonomikano situacija, khaj sile cikne čerako love, majbut Roma si bićarno manuša thaj bi bešipesko than thaj silen potreba ande angluno vrama savo si učardo gavake akcijako plano ande kontinuiteto musja te sile finasijako sredstvura e ciljoha te laćarelpe trajengo uslovura thaj pamnidme osnovno problemura Roma ande sa trin kotora save si ande akcijako plano' bućaripe, bešipesko araklipe thaj sastimasko araklipe.

Akcijako mjera pala e vrama 2017-2020

Akcijako plano BiH palo pamnidime e Romenge problemura ande kotora bućaripe, bešipesko thaj sastimasko araklipe 2017-2020 (durete AP) Čerdano si pe osnov situacijaki analiza e romengi minoritetu ande sa trin kotora save učarel AP, čaćimasko okviro, sar rezultatura ande realizacija Revidirime akcijako plano palo e vrama 2013-2016, (raporto 2013.2014 thaj 2015).

Isto gaja ande obzir lelpe preporuka EU ande BiH¹⁵ thaj Okvir EU ande savo si perporuke palo thema:

- raćarelpe nacionalno ciljura palo Romengi integracija, angluno edukacija, bućaripe, sastimasko araklipe thaj lengi bešipesko araklipe

---

¹⁵ Seminar Evropske komisije iz juna 2015. godine

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

- mapiranje socijalno ugrozime mikroregije vaj segregirime mahale,
- redovno čerel relokacija love ketane e maškarthemaki thaj EU love
- raćarelpe lačho monitoringo
- te raćarel lačhi koperacija e romenge liderura pe lokalno thaj regionalno nivelo,
- revidirinpe akcijako planura ande sklado e principura thaj pala romenge liderura osigurin kordinirime uloga

Gaja Bosna thaj Hercegovina đal durete ande integracija Romenge pe themako, lokalno thaj regionalno nivelo. Isto gaja, but važno motovenpe, palo jekchandi spololura, jekchandi hakaja ande raćaripe Akcijako planura sar vi ande leki implementacija silen vi e đuvlja vi e muruša. Isto gaja aktivitetura ande implementacija Akcijako palnura trubuj te avel jekchandi palo Roma thaj Romnja ande sklado legni edukacijako nivelo. Specifično khana si ande pućipe thaj prioriteto palo bućaripe terne kvalifikovano đene kotar evidnecija ande bućarne zavodura.

Palo čerdipe AP-a MLJPI formirisada štar bućaki grupe:palo bućaripe, palo bešipesko araklipe thaj sastimako araklipe thaj recenzentsko bućaki grupa. Recenzentsko thaj aver bućake grupe čeren predstavnikura kotar institucije thaj romengo bivladikano sektoro. Raćardo si jekh upitniko palo romengi bivladikani organizacije thaj aver subjektura save tradel e romengi interes. Istarda inja kidipe bućakeri gurpe, thaj 11 konsultativno kidipen. Pe osnov rezultatura ande analiza čerdano si AP-a save prezentirin saveorenge romengeri amalipen thaj institucijake. Istarda vi e štar putardo vaćaripe bašo AP, savo sasa vi pe internetsko rig MLJPI ande ciljo te avel sigurno putardo pe savore, sar te čiden komentari thaj rekomanadacija pe predlog AP sar te avel majlaćo. Ande novembro 2016. berš istarda o seminaro thaj sasa savore članura ande bućakeri grupaće thaj konsultantura, pe gava vaćaripe sana finalzacija AP.

Odboro palo Roma zadužime si palo sistemsko kordinacija thaj monitoring ande implementacija AP palo pandime e Romengi problemura ande kotor bućaripe, bešipe thaj sastimako araklipe taro 2017. đike 2020. Ande sklado e zadatkurenca, utvrđime si sljedeće:

STRATEŠKO CILJURA

Strateško ciljo 1. laćaripe institucionalno kapacitetura

Strateško ciljo 2. te avel majlaći bućakeri situacija ande bućaripe e Roma

Strateško ciljo 3. laćaripe bešipeski situacija romengi populacija ande BiH

Strateško ciljo 4. laćaripe, te avel lokori thaj kvalitetno sastimako araklipe e Romengi populacijake

E ciljoha ande realizacija tha implementacija zadatkura andaro sa štar strateško ciljura, ande sklado uzo prezentirime inforamcijake ande okvrio Akcijako plano Bosna thaj Hercegovina palo pandime e Romengi problemura ande kotora bućaripe, bešipesko thaj sastimako araklipe 2017-2020, usaglasime istaripe savao si prezntirime ande okvira sa pandž kotora:

- I. Istaripe**
- II. Laćaripe institucionalno kapacitetura**
- III. Aktivitetura pe kotora /oblast/**
- IV. Finansijako planirime aktivitetura**
- V. Monitoring, ocjena thaj raportura bašo realizacija AP-a**

II. LAĆARIPE INSTITUCIONALNO KAPACITETURA

Ande nakli vrama BiH raćarda buteder institucionalno mehanizmura, institucijake nadležno palo nacionalno minoriteteto pućimata, thaj palo majbari thaj majugrozime romengi nacionalno minoritetu, odbor palo Roma, sar godjavipesko tijelo uzo VMBiH. Gava tijelura raćardanpe uzo zakonodavno thaj izvršno vlastaće and Bosna thaj Hercegovina.

Uzo zakonodavno vlastaće ande Bih thaj entitetura osnivime san:

- **Konsilo nacionalno minoritetengo Parlamentarno skupštinaće BiH**, sar gođavipesko tijelo savo del duma, godipe thaj predlogura ande Parlamentarno skupštinaće BiH, palo sa e pućimata save interesinpe e nacionalno minoritetura ande BiH.
- **Konsilo nacionalno minoritetengo ande Republike Srpske** sar posebno gođavipesko tijelo Narodno skupštinaće RS-a savo del duma, godipe thaj predlogura ande narodno Skupštinaće RS-a, palo sa e pućimata save interesinpe e nacionalno minoritetura ande RS-a.
- **Konsilo nacionalno minoritetengo Federacije BiH** sar gođavipesko tijelo ande parlamento Federacije BiH.

Bosna thaj Hercegovina uzo parlamentarne thaj kordinacijake tijelura pe nivelo BiH, isto gaja osigurin participacija aver izvršno nivelura vlastaće save san ande sklado lengeri nadležost thaj von san odgovorno palo realizacijake AP-a. Ključno akterura identiticirime san vi ande Strategija palo pandime problemura e Roma ande BiH usvojime si 2005. berš.

Majvažno akterura palo implementacija AP san: Konsilo ministra BiH, Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj naše manuša ande BiH, Ministarstvo palo sigurnost, Ministarstvo palo čaćimata, Agencija palo jekhćandime spololura BiH, Ministro finasijake thaj trezoro, Direktorato palo evropakeri integracija BiH, Agencija palo buća thaj bućaripe BiH, Vlada FBiH, Vlada RS, Vlada Distrikt Brčko. Predstavnikura gala institucijake san i e članura ande Odboro palo Roma uzo Konsilo minstra BiH.

Konsilo ministra BiH si, palal odluka bašo paritcpacija ande Dekada, MLJPI dodjelisada kordinirime uloga ande realizacijake sae strateško ciljura, mjera thaj aktivitetura kotar angluno revidirime akcijako plano 2013-2016.

Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj naše manuša ande BiH,inicirisada thaj inđarda buća ande raćaripe akdcijako planura, thaj ande kontinuiteto pratisada thaj reportirisada palo aktivitetura adne Dekada thaj aver aktivitetura save odnosisadape pe promocija thaj araklipe manušeske hakaja minoritetura ande Bosna thaj Hercegovina. Ande gava MLJPI uspostavisadape **Odsjek palo araklipe hakaja** thaj koperacija

e nacionalno thaj aver minoritetura, save si nadležno te osigurin stručno, admistracijako thaj soperativno žutipe, thaj posebno aktivitetura palo monitoringo, promocija thaj araklipe Romengi hakaja sar majbari thaj majugrozime nacionalno minoritetu.

Jekh kotar majbut važno aktivitetura save tradel gava odsjek i si raportura bašo implementacija akcijako planura. Gala aktiviteto lel čidipe sa e potrebno informaciji, analitka thaj raportura, koperacija ande aver nivleura vlastaće ande BiH, sar amare gaja vi e maškartemaki NVO, so isto gaja obaveza ande akcijako planura.

Ciljoha izvršenja najekčandi aktivitetura prema e potreba thaj šajipen, MLJPI isto gaja uspostavisada stručno maškaresorno grupaće, save sile zadatko te čiden podatkura, račaren stručno thaj analitikako materijalura, den participacija ande račaripe akcijako planura thaj sa aver programako, projektoske thaj analitičko-informacijsko dokumentura prema e potreba thaj ciljura Akcijako planura palo Roma ande BiH.

Ande sklado e nadležnost, ande račaripe AP sana uključime vi e aver themako , entitetsko thaj kantonalno ministraće thaj institucijake nadležno palo kotor bućaripe, bežipesko thaj sastimasko arakliipe

But važnu ulogu ande diklipe te račaripe thaj direktno implementacija AP silen gala mistaraće thaj institucijake: palo kotro bućaripe Federalno zavodo palo bućaripe, Zavodo palo bućaripe RS-a thaj Zavodo palo bućaripe Distirk Brčko BiH,

- a) palo sastimasko araklipe Zavodo palo putardo sastipe FBiH, Instituto palo putardo sastipe RS, Kotor palo sastipe thaj aver servisura Vlade Brčko Distirk BiH, sar i ve nadležnpo entitetsko ministraće save silen nadležnost palo sastimako arakliipe.
- b) palo bežipesko araklipe: lokalno zajednice, centro palo socijalno buća, thaj palo kordinacija vaj realizacija Ministro palo thanako (prostorno) laćaripe FbiH thaj Minsitro thanako laćaripe RS, thaj kotor palo naše manuša, bežipesko pućimata thaj thanako planiranje ande Vlada Distirk Brčko BiH.
- c) Kana san ande pućipe procedurake sar kotor institucionalno mehamnizmura, MLJPI račarel thaj del o predlogura sar te anel najekčandi odluke VMBiH, vaj numa te anel odluke, upustvura, instrukciji thaj aver aktura e ciljoha te osigurin realzacija aktitetura planirime ande Akcijako planura sar si:
  - a) Decizija (Odluka) Konsilo ministra BiH bašo elekacija Odbor palo Roma,
  - b) Decizija Konsilo ministra BiH bašo kriterij palo grantura palo pandime problemura e Roma ande kotor bućaripe, bežipesko thaj sastimako arakliipe,
  - c) Decizija Konsilo ministra BiH bašo kriterij palo grantura e romengi bivladikani organizacijenca
  - d) Decizija Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj naše manuša BiH bašo račaripe bućaki grupe palo monitoringo ande implementacija AP
  - e) Decizija bašo formiranje komisiji palo elekacija manuša kaha te del grantske love vaj aver.

Taro 2013. đike 2016. Berš MLJPI hramosarda o sporazum bašo koperacija ande 57 centrura palo socijalno buća ande lokalno zajednica ande save ande majbaro đindo traijin Roma. Opral gala evidencija forimirime si thaj todan ande bući baza podatkura (ERP) Evidencija ande romengi manglipe). Sa podatkura so dobisadape kotar evidncija Roma thaj manglipe romengi familijake toden ande neve baza podatkura, save aćađan ande centrura palo socijalno buća (durete CRS). Ande durete vrama MLJPI ka hramosarel sporazumo bašo koperacija vi avereha centrura palo socijalno buća.

Uzo nadležno institucijake ande račaripe AP, važno uloga silen vi e Romengi predstavnikura save sana direktno uključime ande koordinacija thaj predlogura mjere palo AP pe 24 referalno kidipen thaj putardo vaćaripe, sa sana ande lokalno zajednice ande sasti BiH sar vi ande koperacija e romengeri resursno centrura ande BiH.

Romengi amalipen điakana sanas uključime pe najekchandi način ande implementacija Revidirime AP, so zavisisađa kotar lengi bešipesko than thaj kapacitetura. E ciljoha te osiguri sasti participacija e romengo sektoro ande sa fazake implementacijake, sana uključime vi ande revizijake, MLJPI đike jekto berš dija e grantura sar žutipe palo majlaće projektura save sana elektirime e dromeha putardo pozivo.

Odbor palo Rome uzo Konsilo ministru BiH, čerdino si pe Decizija VMBiH sar gođavipesko tijelo zadužime palo:

- a) Sistemako monitoringo ande implementacija AP palo pandime problemura e Roma ande kotor bućaripe, bešipesko thaj sastimako araklipe thaj revidirime plano palo edukacijako manglipe Roma ande BiH.
- b) anelpe operativno planura thaj predlog mjerake palo laćaripe AP
- c) iniciri, opral pire predstavnikura, aktivitetura te osigurin love ande institucijake budžetura pe nivelo BiH, thaj entitetura palo realizacija Akcijako plano,
- d) monitoringo sar đal love andaro institucijake budžetura pe nivelo BiH thaj entitetura palo realizacija Akcijako palno ande sa trin kotora thaj lengi dinamika ande realizacija;
- e) toven len andke komunikacija e donatorena thaj aver rigatar zainteresirime sar te osiguri love palo implemantacija AP
- f) formirana stalno vaj privremeno komisijake sar thaj tematsko-stručno grupake, posebno ande okviro impelemntacija AP, e ciljoha te anel vladake decizija, zaključko thaj preporuke,
- g) raćarenpe sistemo monitoringa realizacijake plansko aktuvitetura palo Roma ande BiH thaj monitoringo ande donatorsko thaj budžetsko lovenca palo realizacija Akcijako palura.
- h) Decizija palo osnivanje Odbora palo Rome Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj našle manuša ande BiH osiguri tehničko thaj stručno žutipe palo Odbor. Pire raportura palo pire buća bišalel Odbor opral gala Ministarstvo, gaja tovel jekh institucionalno mehanizmo save osiguri laći horizontalno thaj vertikalno komunikacija thaj kordinacija thaj bareder procento ande implementacija AP. Khana lel ande obzir sa gala informaciji ande gava dokumento šhaj dikel strateško ciljo save odnosinpe pe laćaripe institucionalno kapacitetura.

Strateško ciljo 1. Laćaripe institucionalno kapacitetura

Strateško ciljo 1. Tradelpe ande realizacija gala programsko aktivitetura:

Programo 1. Laćaripe kapacitetura pe nivlo BiH

Programo 2. Laćaripe koperacijake e romengi amalipena thaj donatorura

Programo 3. Laćarel regionalno thaj koperacija maškarthemaki organizacijenca

Programo 4. Čerdipe lokalno akcijako planura thaj implementaccija pe loakalno nivelo

I) Institucionalno struktura

GOĐAVIPESKO MANDATO:

Konsilo nacionalno minoritetengo Parlamentarno skupštinaće BiH

Konsilo nacionalno minoritetengo Parlamentarno Federacije BiH

Konsilo nacionalno minoritetengo Narodno skupštincé Republike Srpske

MANDATO ANDE DECIZIJA:

Konsilo ministro Bosne i Hercegovine – jekto nivelo

Odbor palo Roma – dujto nivelo (sa po jekh predstavniko andar)

Ministarstvo palo manušese hakaja thaj naše manuša ande – trito nivelo

Ministarstvo civilno buća BiH

Ministarstvo sigurnosti BiH

Ministarstvo čačipen BiH

Ministarstvo finansiji thaj trezoro BiH

Agencija palo jekchandi spolura BiH

Agencijapalo buća thaj bućaripe BiH

Odbor palo Rome osnovime si pe Decizija VM BiH taro 29. oktobra 2012.

Ande planako implemtacija i si šajipe te čeren promjena ande odboru palo Roma

MANDTO ANDE IMPLEMENTACIJA:

Ministarstv+o palo manušese hakaja thaj naše manuša ande BiH – trito nivelo ande decizija (izvršno)

- Koordinirajuća funkcija
- tradipe budžetoke prema odlučenim kriterijima
- Formiranje stručno grupaće/tijelathaj tradipe lenca
- monitoringo implementaciji
- koperacija e partereha

Kotor palo araklipe thaj koperacija e nacionalno thaj aver minoritetura

- Stručno žutipe
- Administrativno žutipe
- Operativno žutipe
- Čidipe podatkura

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Direkcija palo evropakeri integracija BiH

Vlada Federacije BiH

Vlada Republike Srpske

Vlada Brčko Distrikta BiH

Romengo amalipe Kantona Sarajevo

Romengo amalipe Zeničko-dobojskog kantona

Romengo amalipe Unsko-sanskog kantona

Romengo amalipe Tuzlanskog kantona

Romengo amalipe Srednjobosanskog kantona

Romemengo amalipe Hercegovačko-neretvanskog kantona

Romengo amalipe andaro banjalučko regiono

Romengo amalipe andaro dobojsko regiono

Romengo amalipe andaro bijeljinsko regiono

Romengo amalipe Brčko Distrikta BiH

Romnjake đuvljaki mreža

PARTNERURA IMPLEMENTACIJAKE (IMPLEMENTATORI GRANTOVA)

BUĆARIPE:

- Zavodo palo bućaripe Federacije BiH
- Zavodo palo bućaripe Republike Srpske
- Zavodo palo bućaripe Brčko Distrikta BiH

Bešipe:

- Kotor lokalno samouprava (JLS)
- Centrura palo socijalno buća
- Ministarstvo thanako laćaripe Federacije BiH
- Ministro thanako laćaripe, građevinarstvo thaj ekologija Republike Srpske
- Kotor palo trdine đene, našle manuša zhaj bešipesko puća Kotor thanako laćarip thaj planiranje, barvalipesko-čaćutne buća Vlade Brčko Distrikta BiH

Sastima:

- Ministarstvo sastima, Fondo solidarnosti thaj Zavodo palo putardo sasmtia FBiH
- Ministarstvo sastima thaj socijalno araklipe, JZU Instituto palo putardo

sastima RS

- Kotor palo sastima thaj aaver servisura Vlade Brčko Distrikta BiH

II) Plano laćaripe institucijake kapacitetura

Strateški cilj : Laćaripe institucijalno kapacitetura											
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okviro		x	x	x	x			projek pe berš:	267,750	205,500	154,500
indikatori efekta	% implementirime AP	0	85%	85%	85%	85%	(majcra 85% taro planirime pe berš)				
love			480,000	593,000	749,000	689,000		2,511,000	1,071,000	822,000	618,000
Program 1: Laćaripe institucionalno kapacitetura pe nivelo Bosne i Hercegovine											
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okviro		x	x	x	x						
	% realiziranog budžeta AP	0	85%	85%	85%	85%	(majcra 85% taro planirime pe berš)				

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

indikator efekta											
love			188,000	148,000	148,000	148,000		632,000	562,000	0	70,000
1.1. Zuralipe kapacitetura MLJPI-a te avel jekh deno bućarno Rom											
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator efekta	# dene-manuša	0	1	1	1	1	(love odvojime taro granta palo Akciono plano)				
love			21,600	21,600	21,600	21,600		86,400	86,400	0	0
1.2. Funkcijake Odboro palo Roma thaj leki komisijake pe prioritetno kotora: bućaripe, bešipe, sastima											
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x	x					
indikator efekta	# prihvatileme prijedlogura	4	4	4	4	4	(love odvojime taro granta palo Akciono plano)				
love			30,000	30,000	30,000	30,000		120,000	120,000	0	0
1.3. Funkcioniranje stručnog, administrativnog i operativnog tima pri MLJPI-u za realizaciju Akcionog plana											
nadležno inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x	x	(love odvojime taro granta palo Akciono plano)				
indikator učinka	# gaći dokumentura reslan	4	4	4	4	4	(ugovro palo implementacija grantsko lvoe palo Akciako plano)				
sredstva			86,400	86,400	86,400	86,400		345,600	345,600	0	0
1.4. Raćaripe sistemo palo pandime problemura e Roma bizo lila-dokumentura (monitoring sistemo, analiza, sar durete -uputstvo itd.)											
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x	x					
indikator učinka	% Roma bizo lila	3.75%	3.00%	2.00%	1.00%	0.50%					
love			50,000	10,000	10,000	10,000		80,000	10,000	0	70,000

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Programo 2:	Laćaripe koperacijake e romengi amalipen thaj donatorura										
nadležno inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator ishoda	% realizacije ugovora	0	80%	80%	80%	80%					
love		70,000	67,000	67,000	67,000			271,000	132,000	0	139,000
2.1.	Račaripe baze podatakura romengi amalipen thaj beršengo regionalno kidipe										
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# kidipe	0	4	4	4	4					
love		7,000	4,000	4,000	4,000			19,000	0	0	19,000
2.2.	Štar regionalna protokolura bašo koperacijaa maškar VMBiH thaj romengi amalipe (regionalno institucijake žutipe)										
nadležno inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# aktivnih regionalnih mreža	0	4	4	4	4					
love		60,000	60,000	60,000	60,000			240,000	120,000	0	120,000
2.3.	Čidipe love taro donatorura palo implementacija AP-a (projektura, programura, donatorske konferencije)										
nadležno inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	% čidipe love	0	80%	80%	80%	80	(taros sa planirime budžeto taro donatorura pe berš)				
love		3,000	3,000	3,000	3,000			12,000	12,000	0	0
Program o3:	Laćaripe regionaln koperaciji thaj koperacija maškartemaki organizacije										
nadležno inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

vramako okvir		x	x	x	x						
indikator ishoda	# laći praksa	2	5	5	5	5	(naučenih i promovisanih)				
sredstva			6,000	6,000	6,000	6,000		24,000	6,000	0	18,000
3.1.	Istaripe operativno kidipen e maškarthemaki organizacijenca save čeren pe implementacija AP-a										
nadležna inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# kidipe	1	1	1	1	1					
sredstva			3,000	3,000	3,000	3,000		12,000	6,000	0	6,000
3.2.	Participacija pe regionalno kidipe Roma Integration 2020 (1 Task Force, 2 Regional Workshop)										
nadležna inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# provedenih odluka	2	3	3	3	3	(implementacija regionalne odluka u BiH)				
sredstva			3,000	3,000	3,000	3,000		12,000	0	0	12,000
Program 4:	Raćaripe lokalno akcijako planuraa thaj implementacija										
nadležna inst.		starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator ishoda	% korisnik AP po JLS	18%	25%	30%	35%	40%	(ande majcra 30 općina, integralan pristup preporučen)				
sredstva			216,000	372,000	528,000	468,000		1,584,000	371,000	822,000	391,000
4.1.	Baućaripe Roma koordinatora/medijatora ande majlači institucijape lokalno nivelo implemtacija thaj monitoring mjera)										
nadležna inst.	JLS	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x	x					
indikator učinka	# dene-manuša	0	10	20	30	30	(love šaj planirime taro AP bućaripe)				
			156,000	312,000	468,000	468,000		1,404,000	341,000	702,000	361,000

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

sredstva											
4.2.	Mapiranje manglipe ande lokalno zajednica										
nadležna inst.	JLS	starto	2017	2018	2019	2020	Ukpno-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x						
indikator učinka	# JLS		57	10	20	30	0				
sredstva			30,000	30,000	30,000			90,000	30,000	30,000	30,000
4.3.	Raćaripe thaj impelemtnacija lokalno akciake planura thaj aver projektura palo finansiranje										
nadležna inst.	JLS	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love		BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir			x	x	x						
indikator učinka	# JLS		2	10	10	10					
sredstva			30,000	30,000	30,000			90,000	0	90,000	0

III . AKTIVITETURA PE KOTORA

STRATEŠKO CILJO 2. Laćaripe bućarne thaj bućaripe Roma

Strateško ciljo 2. Čerelpe ande gala programsko aktivitetura:

Program 1. Programura palo žutipe ande bućaripe Roma

Program 2. Programo palo edukacija, do(pre)kvalificiranje Roma kotar evidencija zavodura palo bućaripe

Ande impelemtnacija anglune akcijako planura evidentno si khaj pe themako nivelo i si love palo bućaripe thaj korkore buća Roma save realizimpe opral zavodura palo bućaripe, đike akana zavodura ni del pire love pala gova. Ministarstvo buća thaj socijalno politika FbiHgija love palo bućaripe andaro piro budžeto, save bićalel ande federalno zavodo. Jekh jedino so si implementirime ande nakli vrama si bućaripe thaj korkore buća, opral hramosarde memeorummo baš koperacija maškar MLJPI thaj aver institucija. Ande zavodura najlen sistemo thaj

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

metodologija palo edukacija thaj rodipe bućatar, so si durete obaveza. Savoren silen šajipe te čeren aplikacija pe grantura palo bućaripe. Ande zakonsko propisura naj neve regula savi đal pe rig manuša.

Palo kotor bućaripe Roma taro 2009. đike 2016. berš saha **4.777.000,00 KM** palo bućaripe thaj korkore buća, save koristisada **688 Roma**. Prema e evidencija bibućarne ande zavodura evidentirime si **2.645 Roma** save trubuj te avel ande programura palo bućaripe thaj korkore buća. Majbaro problemura ande gava kotor i si cikni edukacijake nivelo, specifično ande kotor korkoro bućaripe thaj tradipe buća, šike gađe najlen interesu te tovel Roma ande buća. Problemo si vi e najlaći koperacija maškar lokalno organura sar e Romengne žutin ande korkoro bućaripe te resel nesavi bućaki dozvola vaj registracija buća. I si obaveza te raćarelpe o pristup anede bućaripe Roma thaj sar gava buća šhaj avle stalno.

Strateško ciljo : Laćaripe bućarne thaj bućaripe Roma										
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x	x	prosjek ande berš:	721,142	448.808	154,900
indikator efekta	# bućarno	101	157	157	157	157				
indikator efekta	# te avel bućarno	0	386	424	424	424				
love			210.000	1,163,200	1,163,200	1,163,200	5,299,400	2.884,567	1.795,233	619,600
Programo 1: Programi palo lovenca žutipe Roma										
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir		x	x	x	x	x	(koordinacija e partneroha: JLS, romengi amalipe)			
indikator ishoda	# korisnikura	101	157	157	157	157	(ciljno korisnikura bešipseko araklipe)			
love			901,000	886,000	886,000	886,000	3.559,000	2,800,000	544.000	215,000
1.1. Raćaripe efikasno programura palo bućaripe Roma uzo trin zavodura palo bućaripe zavodaura										
nadležno inst.	MLJPI, partnerura	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x								
indikator učinka	# programura	0	3	0	0	0				
love			15,000	0	0	0	15,000	0	0	15,000
Lovenc ažutipe palo bućaripe thaj korkore buća										

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

1.2.											
nadležno inst.	Zavodura palo bućaripe	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x	(berš: 54 đene x 8,000 KM subvencijako žutipe)					
indikator učinka	# korisnika	101	107	107	107	107	(berš: 53 đene x 6000 KM korkore buća)				
love			700.000	750.000	750.000	750.000	3,700,000	2.466.667	1.233.333	0	
1.3. Tovelpe Roma ande puterde buća											
nadležno inst.	JLS ande koperacija e zavodura palo bućaripe	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupano-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# korisnika	0	30	30	30	30	(finansirime kotar budžeto opće politike)				
love			36.000	36.000	36.000	36.000	144.000	0	144.000	0	
1.4. Lovenca žutipe re raćaren zadruga thaj aver pitura amalipa Roma (i ne-Roma) ande poduzetništvo											
nadlež inst.	Nadležno entitetska ministarstva i odjeli Vlade Brčko Distrikta BiH thaj JLS ande koperacija e zavodura palo bućaripe	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupano-love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# korisnika Roma	0	20	20	20	20					
love			100.000	100.000	100.000	100.000	400.000	100.000	100.000	200.000	

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Programo 2:	Programo palo edukacija , do(pre)kvalifikaciju Roma andaro evidencije zavodura palo bućaripe										
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator ishoda	# korisnika	0	386	424	424	424					
love			208,800	277,200	277,200	277,200		1,040,400	317,900	317,900	404,600
2.1.	Vaćaripe e Romenge te čeren registracija ande evidencija pe zavodura palo bućaripe(kampanja e brošurenca thaj kidipe andezajednica)										
nadležno inst.	Zavodura palo bućaripe, romnge amalipena	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# korisnika	0	150	150	150	150	(Roma kotar: 15-64 berš)				
love			15.000	15.000	15.000	15.000		60.000	0	0	60.000
2.2.	Do(pre)kvalifikacija Roma palo pindarde biznismenura (ande kombinacija edukacijake palo bare)										
nadležno inst.	Zavodura palo bućaripe, institucija edukacijake palo bare	staro	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x		(vaj procento prema e strateško ciljo)				
indikator učinka	# korisnika	0	58	77	77	77					
love			139.200	184.800	184,800	184,800		693.600	231,200	231.200	231.200
2.3.	Edukacija palo bare thaj stručno kvalifikacija										
nadležno inst.	MLJPI, Zavodura palo edukacija bare RS, institucija palo edukacija bare ande koperacija e zavodurenca	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# korisnika	0	58	77	77	77					
love			69,600	92,400	92,400	92,400		346,800	86,700	86,700	173,400
2.4.	Edukacija Roma palo aktivno rodipe buća thaj starto piro buća										
	Zavodura palo bućaripe	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nadležno inst.											
vramako okvir		x	x	x	x		(finansiranje andaro budžeto opće politike)				
indikator učinka	# korisnika	0	120	120	120	120					
love			1,200	1,200	1,200	1,200		4,800	0	4,800	0

Strateško ciljo 3. Laćaripe bešipe e romengi populacijake ande BiH

Strateško ciljo 3. Ćerelpe ande realizacija gala aktivitetura:

Programo 1. Legalizacija bešipesko than ande Romengi mahale

Program 2. Raćaripe socijalno bešipeske čhera palo Roma (kolektivno/korkoro čhera)

Program 3. Laćaripe bešipeski uslovura ande bešipeske čhera ande save Roma trajin.

But paro si motoven so si Romengo prioriteto (sastima, bućaripe,bešipesko araklipe thaj edukacija) ipak šhaj motove khaj si fundamento ande sa kotoru bešipesko araklipe, odnosno čher si majvažno kotor ande savo BiH ande nakli vrama čerda but lačehe rezultatura.

Gaja san ande vrama 2009 đike 2016 (na ande 2011. Na saha themnako budžeto) sa ukupno raćardo thaj rekonstruime si 782 objektura palo bešipesko araklipe Roma, šhaj motoven khaj ande gava proceso o čher dobisada 4.000 Roma, so si 15% ande sa đindo e Roma save trajin ande BiH.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Ande gava buća trubuj te motoven khaj si palo račaripe thaj adaptacija Romenge čhera love kotar MLJPI, IPA love, thaj maškarthemaki organizacije (CARITAS Švicarska, Hilfswerk Austria, World Vision, Care International thaj aver).

Khana lel ande obzir sa gava ande angluno vrama i si manglipe te love ačel ande đikanake nivo, sar te gava majvažno Romengo manglipe avel laći thaj đindo romengi familijaće bizo čhera tovelpe po minimum. Ako lel ande obzir gažhi avel jekh standardno čher kotar 25.000 KM, te dikel gačhi love si pe bršengi nivo taro 2.500.000,00 KM (MLJPI 1.000.000 KM, 1.250.000 IPA thaj lokalno love 250.000 KM thajavel donatora) šaj čeren thaj rekonstruirime kotar 140 Romenge čhera.

Ande anglune 4 berš planirime si te raćaren thaj rekonstruime bađi 560 bešipeko čhera pala gačhi reomengi familijaće, problemo trajno pandime e Romengi bešipesko pućipe avel o paš pandime. Isto gaja ande nakli vrama relazirime saha vregačhi infrastrukturnake projektura uzo romengi mahale. Gaja san račarde droma đike Romenge čhera ande Trebinje, Lopare, Čapljina, Ključ, zenica thaj Srbac. Isto gaja raćardo san droma ande Bugojno, Mostar, Kakanj, Visoko. Ande gava akcijako plano i si šhajipe te raćaren ketanesko thana ande save šhaj ralizirin razno aktivitetura sar si sport thaj kulturake manifestacije, khaj avel dominantno integralno, gala thanatar šhaj koristi savore ande gala čhera. I si bilaće Roma so dobisadan e čhera thaj gala čhera ande helaći čerden (anel ande čer o pere sastrune materijali, najlen bešipeski kultura, anele bilače vordon toven anglal čhera) sar sasa ane Mrakovo bašo Ilijal, Osenik ande Hadžići, Reljevo ande Novi grad. Te čeren prevencija gala bilaćipe ande Akcijako planura i si jekh kotor pala edukacija ande tema bašo bešipeske hakaja thaj kultura, specijalno pala gala familijaće save na istaren kultura ande bešipeske propisura. Ande analiza sa aktivitetura ande naklo Revidirime akcijako plano diklan vi e bilaćipe, odnonsno načerden aktvitetura:na raćačarel timura palo mapiranje bilegalono raćarde romengi čhera, sar i gava khaj đike agor 2016 berš najlen statisika palo sasti BiH, niti račhardan e statiska palo bilegalno romengi mahala thaj aver.

Isto gaja, naj evidencija te saha bilosavi odkluka palo lovengo žutipe palo legalizacija bilegalno raćarde bešipeske čhera, ali ipak barilan đindo legalizirime čhera ande mahale. Kotar 31 općina avilo potvrda khaj sa đike jekh del bilovengi čaćipesko žutipe palo pandime e Romengi problemura. Ande vrama so avel anglal štarberšen, i si potrebno te raćaren evidencija gačhi romengi familijaće san bizo čher thaj lengi evidencija ko šhaj avel ande socijalno bešipesko programo.

Isto gaja, i si manglipe te najekhćandi nivo vlastaće, specifično lokalno zajednica, majdurete rodel puv-than pe savo šhaj avel račaripe e romengi bešipeske čhera.

Strateško ciljo Laćaripe bešipe e romengi populacijake ande BiH										
nadležno inst.	MLJPI	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupan-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x	x	Beršengi prosjek:	1,747,500	142,500	1,867,500
indikator efekta	# familija	700	210	230	230	230	(bešipesko pućipe sasto pandime)			
love			3,950,000	3,760,000	3,760,000	3,560,000	15,030,000	4.000,000	570,000	10.460,000
Programo 1:	Legalizacija bešipesko than ande Romengi mahale									
	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

nadležno inst.											
vramako okvir			x	x	x	x					
indikator ishoda	# familija	0	0	20	20	20	(pandan legalizacijom, bizo nilegalno čhera)				
love			800,000	610,000	610,000	410,000		2,430,000	90,000	570,000	1,770,000
1.1.	Mapiranje bilegalno romenje čhera thaj lengo thanatar										
nadležno inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa lovet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir			x								
indikator učinka	% thanatar	0	95%				(račardan GIS sistemo, čidel thaj račaren baza podatkura)				
love			600,000	0	0	0	600,000			600,000	
1.2.	Laćaripe bešipeski uslovura ande bešipeske čhera ande savr Roma trajin										
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, Vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vremenski okvir			x	x	x						
indikator učinka	# JLS	0	5	5	5		(raćaripe sa e potrebno urbanisticko planura)				
sredstva			200,000	200,000	200,000	0	600,000	50,000	200,000	350,000	
1.3.	Realizacija infrastrukturno projektura palo laćaripe bešipesko uslovura										
nadležno inst.	JLS, RNVO, Vlade	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir				x	x	x					
indikator učinka	# realiziranih projekata	0	0	5	5	5					
love			0	250,000	250,000	250,000	750,000	20,000	250,000	480,000	
1.4.	Legalizacija bešipeske čhera perma e thanako planura (direktno žutipe familijače ande legalizacija)										
nadležno inst.	JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir				x	x	x					
indikator učinka	# familija	0	0	20	20	20	(silen legalizirime cher)				
			0	160,000	160,000	160,000	480,000	20,000	120,000	340,000	

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

love									
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Programo 2: Raćaripe socijalnih bešipeke čhera palo Roma (kolektivni/korkore čhera)										
nadležno inst.	MLJPI	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x	x				
Indikator ishoda	# familija		70	70	70	70	(save reslan socijalno čher)			
love			1,750,000	1,750,000	1,750,000	1,750,000		7,000,000	2,000,000	0 5.000,000
2.1. Raćaripe privatno bešipeske čhera palo Roma thaj uputstvo sar te koristi čhera										
nadležna inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vremenski okvir		x	x	x	x	x				
indikator učinka	# familija		30	30	30	30	(save reslan socijalno čher)			
sredstva			750,000	750,000	750,000	750,000		3,000,000	1,000,000	0 2.000,000
2.2. Raćaripe socijalno bešipesko čhera palo Roma pe thanatar save dija JLS uputstvo sar te koristi čhera										
nadležno inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x	x				
indikator učinka	# familija		40	40	40	40				
love			1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000		4,000,000	1.000,000	0 3.000,000
Program 3. Laćaren bešipekse uslovura ande bešipeske čhera ande save Roma trajin										
nadležno inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno – sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x	x				
indikator ishoda	# familija		140	140	140	140				
love			1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000		5,600,000	1.910,000	0 3.690,000

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

3.1. Rekonstrukcija bešipeske čhera khaj vlasniko san Roma										
nadležno inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# porodica		40	40	40	40				
love			400,000	400,000	400,000	400,000	1,600,000	400,000	0	1.200,000
3.2. Rekonstrukcija objektura palo bešipe e Roma (i si socijalni thaj aver čhera palo socijalno bešipe)										
nadležno inst.	MLJPI, JLS, RNVO, vlade	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# familija		100	100	100	100				
love			1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	4,000,000	1.510,000	0	2,490,000

Strateško ciljo 4. Laćaripe , reslige thaj kvaliteto sastimako araklipe e Roma

Strateško ciljo 4. Ostvaripe e realizacijaha gave programsko aktivitetura:

Programo 1. Romengi sastimako medijatorura

Programo 2. Te resel sastimako araklipe ande Federaciji BiH

Program 3. Preventivno sastimako araklipe

Program 4. Sastimaki edukacija thaj informiranje

Implementacija buteder maškar themaki dokumentura, saveha BiH reslan thaj ratificirisada ande naklo vrama, sar te andan Strategija integracijake BiH ande Evropaki inija thaj Strategija BiH palo pandime problemura Roma, lija vi e obaveza araklipe nacionalno minjeoritetur ande sa kotroa, thaj vi ande sastimako araklipe.

Khana lel ande obzir gola sa dokumentura, sar vi di akanako analiza (specifično Analiza adne themako programo palo pandime Romengi problemura, savi avili sar rezultato projeknto aktivitetura talo anav „ROMA ACTION“ andaro septembro 2016.) savo mothoven khaj Roma silen problemo te resel sastimako araklipe, prevcnijake nasvalipen thaj edukacijake, posebno e romengi romnja thaj čavoren sar majugrozime kategorija.

Posebno mothoda potreba te čeren izmjena ande Zakonura bašo sastimako araklipe ande FbiH, khaj trubuj te dikel šajipe korekcija ande vramako okvir čuden avral Zakono te gaja bibućarne manuša opral zavodo palo bućaripe šhaj avel osigurime ande sastimako araklipe.

Strateško ciljo „Laćaripe sstmasko araklipe e Roma“ andaro anglal Akcijako thaj Revidirime akcionalo plano BiH palo pamdime problemura Roma ande kotor sstmasko araklipe realizirime ande okvir duj aktivitetura:

Programo 1. Te osigurni relsipe sastimako araklipe

Programo 2. Prevencija thaj edukacija

Palo kotor sastimako araklie Roma taro 2009. dike 2015. berš izdvojisadape ukupno **1. 292.000,00 KM** (thaj palo 2016.berš planirime **430.000,00 KM**). Gala love palo sastimako araklipe Roma ande BiH dal opral nadležno institucijake pe osnov hramosasrde memoradnum bašo koperacija thaj haćaripe palo implemenatacija AP BiH palo pandime Romengi problemura , hramosadan maškar MLJPI thaj Zavodura palo putardo sastima Federacija BiH, JZU Instituto palo putardo sastimako araklipe RS thaj Vlada Brčko Distrikta.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Isto gaja Vlada Federacije BiH opral Federalno ministarstvo sastima palo 2013., 2014. i 2015. berš, pe osnov decizija bašo programako love save san uključime pe raspodjela, „transfero aver vlastaće-palo sistemako araklipe Roma ande FbiH“. Relocirisada pala goja vrama ukupno 180.000,00 KM palo sastimako araklipe thaj osiguranje Roma. Varesave love pala gava del i e Vlada ande Tuzlansko kantono. Majbut konkretno aktivitetura palo laćaripe Romengo sastimako araklipe čerden ande romengi zajednica ande BiH.

But romengi familijaće toden ande ssistemo sastimasko araklipe ande FbiH (2013-2016 kotar MLJPI lovenca, centrura palo socijalno buća thaj kantonalno edukacijako ministraće). Kotar sa evidentirime 4000 bizo osigurano đene, ande sistemo sastimako araklipe FBiH tovelpe 934 đene. Baro laćipe čerden vi ande edukacija romengi populacijake bašo hakaja sar te resel čaćipe ande sastimako araklipe, vazdjan godavipe gaćhi si važno sastimako araklipe palo romengi zajednica, imunizacija romengi čavoren thaj reproduktivno sastima thaj dajakeri, ande edukacija romengo bivladikano sektor ande lokalno zajednice, sar vi e implementacija anglune programura-skrining specifično nasvlaipe (karavdano nasvalipe materice, karavdano čuća thaj karavdano tulo pora) ande romengi zajednica.

Prema evidencija ande zavodura palo sasimako araklipe thaj romenge NVO, ande nevo strateško vrama i si manglipe te užarel aktivitetura ande gavake promo bađi **3.141 Rom**, evidentirime si kotar **3.700 romengi familijaće** save silen manglipe palo nesavi intervencija ande gola kotor so del lenge majlaće uslovura palo trajo. Akcijake plano 2017-2020, istarelpe vi e manglipe romengi zajednice thaj pozitivno praksa kotar aver thema Dekadake thaj vov mangle te avel realno thaj te istarel sa e prioritetura palo Rom

Strateško cilj :		Laćaripe, te avel dostupno thaj kvalitetno sastimao araklipe palo Roma								
nadležno inst.	vramako okvir	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
indikator efekta	# korisnika usluga		x	x	x	x	beršenge	260,333	150,083	117,083
love			8550	11550	16550	16550				
			327,500	488,500	654,500	639,500	2,110,000	1,041,333	600,333	468,333
Programo 1:		Romengo medijatorura ande sastipe								
nadležno inst.	MLJPI, sastimako inst.	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
indikator ishoda	# korisnik usluga	0	2500	5000	7500	7500	(đindo korisnika najkhéandi usluga medijatora)			
love			167,000	328,000	494,000	479,000	1,468,000	702,000	351,000	415,000

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

1.1.	Raćaren kriterij palo elekcija romenje medijatorura ande sasima thaj legno angažmano									
nadležno inst.	MLJPI thaj sastimako inst.	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# đene	0	10	20	30	30	(silen 40 save naj formalno ande sastimako institucija)			
love		0	156,000	312,000	468,000	468,000	1,404,000	702,000	351,000	351,000
1.2.	Lačaripe thaj prihvatile programo palo edukacija e romenje medijatorura									
nadležno inst.	MLJPI thaj sastimako inst.	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# programura	0	1	1	1	1				
love			1,000	1,000	1,000	1,000	4,000	0	0	4,000
1.3.	Edukacija medijatorura ande sastima									
nadležno inst.	MLJPI trhaj sastimako inst.	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno –sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir			x	x	x					
indikator učinka	# đene	0		15	25	10				
love			10,000	15,000	25,000	10,000	60,000	0	0	60,000
Programo 2:	Te avel dostupno sasitimako araklipe ande FBiH									
nadležno inst.		starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator ishoda	# osigurano		50	50	50	50	(đindo na osigurime: 5286)			
love			48,000	48,000	48,000	48,000	192,000	96,000	96,000	0
2.1.	Raspodjela interventno love palo sastimako hakaja palo na osigurime Roma pe nivelo kantonura ande FBiH									
nadležna inst.	MLJPI thaj medijatori	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno –sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

indikator učinka	# osigurano	?	50	50	50	50	(prioritetno čavoren, pure thaj naregristime bibućarne)			
love			48,000	48,000	48,000	48,000	192,000	96,000	96,000	0

Programo 3:		Preventivno sastimako araklige									
Nadležno inst.	Medijatori, sastimako inst.	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
Indikator ishoda	# korisnika usluga		1500	1500	1500	1500					
love			90,000	90,000	90,000	90,000	360,000	153,333	153,333	53,333	
3.1.		Preventivno pregled palo specifična nasvalie (karavdo materice, karavdo čuća thaj karavdo tulo por thaj prostata)									
nadležno inst.	Sastimako inst. (šajipe teangažirin medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x						
indikator učinka	# korisnika usluga		40	500	500	500	500				
love			40,000	40,000	40,000	40,000	160,000	53,333	53,333	53,333	
3.2.		Diklige/imeplemtacija specifično mjera te na avel buhljaripe zarazno nasvalipe ande romengi zajednice									
nadležno inst.	Inspekcjsko organi, sastimako inst.	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x	(sanitarno-tehnički otpad, voda, ddd)					
indikator učinka	# mahale		5	10	10	10	10	(procjena od 100 korisnika po naselju)			
love			50,000	50,000	50,000	50,000	200,000	100,000	100,000	0	
Programo 4:		Zdravstvena edukacija i informiranje									
nadležno inst.	Sastimako inst. (šajipe teangažirin medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori	
vramako okvir		x	x	x	x	(love palo račaripe thaj štampa info materijala;					
Indikator ishoda	# korisnika usluga		4500	5000	7500	7500	Edukacija čeren terne medijatorura thaj medicinako đene)				
love			22,500	22,500	22,500	22,500	90,000	90,000	0	0	

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

4.1.	Edukacija bašo seksualnom thaj reproduktivnom sastima									
nadležno inst.	sastimako inst. (šajipe teangažirin medijatora medijatora)	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# korisniko usluga		1500	1,500	1,500	1,500				
love			7,500	7,500	7,500	7,500	30,000	30,000	0	0
4.2.	Edukacija bašo sastima, zarazno nasvalipe thaj nasvalipe taro droga									
nadležno inst.	sastimako inst. (šajipe teangažirin medijatora)	starto	2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# korisnika usluga		1,500	1,500	1,500	1,500				
love			7,500	7,500	7,500	7,500	30,000	30,000	0	0
4.3.	Edukacija sar te resel sasitmako araklipe									
nadležno inst.	Sastimako inst. (šajipe teangažirin medijatora)	Poč. stanje	2017	2018	2019	2020	Ukupno- sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
vramako okvir		x	x	x	x					
indikator učinka	# korisnik usluga		1,500	1,500	1,500	1,500				
love			7,500	7,500	7,500	7,500	30,000	30,000	0	0

IV. LOVE PALO PLANIRANO AKTIVITETURA

		2017	2018	2019	2020	Ukupno-sa love	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
Strateško ciljo : Institucionalno zuralipe									
love		480,000	593,000	749,000	689,000	2,511,000	1,060.,100	822,000	628,000
Programo 1:	Laćaripe kapacitetura pe nivo Bosnethaji Hercegovine								
love		188,000	148,000	148,000	148,000	632,000	551,100	0	80.900
Programo 2:	Laćaripe koperacijake e romengi amalipen thaj doonatorencu								

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Love			70,000	67,000	67,000	67,000	271,000	132,000	0	139,000
Programo 3:	Laćaripe koperacija egionalne thaj maškarthemaki organizacijenca									
love			6,000	6,000	6,000	6,000	24,000	6,000	0	18,000
Programo 4:	Raćaripe lokalno akcijako planura thaj implementacija pe lokalno nivelo									
love			216,000	372,000	528,000	468,000	1,584,000	371,000	822,000	391,000
Strateško ciljo :	Bućaripe									
love			1,109,800	1,163,200	1,163,200	1,163,200	4.599.400	3.117.900	861.900	619,600
Programo 1:	Programura palo lovenca žutipe Roma									
love			901,000	886,000	886,000	886,000	3.559.000	2,800.000	544.000	215,000
Programo 2:	Program palo edukacija, do(pre)kvalifikaciju Roma kotar evidencija zavodurapalo bućaripe									
love			208,800	277,200	277,200	277,200	1,040,400	317,900	317,900	404,600
Strateško cilj :	Bešipe									
love			3,950,000	3,760,000	3,760,000	3,560,000	15,030,000	4.000,000	570,000	10.460,000
Programo 1:	Inicirati raćaripe regionalno akcijako planura palo legalizacija bilegalno mahale ande save Roma trajin									
love			800,000	610,000	610,000	410,000	2,430,000	90,000	570,000	1,770,000
Programo 2:	Raćaripe socijalno bešipesko čhera palo Roma (kolektivno/korkore čhera)									
love			1,750,000	1,750,000	1,750,000	1,750,000	7,000,000	2.000,000	0	5.000,000
Programo 3:	Laćaren bešipekse uslovura ande bešipeske čhera ande save Roma trajin									
love			1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	5,600,000	1.910,000	0	3.690,000
Strateški cilj :	Sastipe									
love			327,500	488,500	654,500	639,500	2,110,000	1,041,333	600,333	468,333
Program 1:	Romengo medijatorura ande sastipe									
love			167,000	328,000	494,000	479,000	1,468,000	702,000	351,000	415,000
Programo 2:	Te avel dostupno sastimako araklipe ande Federaciji BiH									

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

love			48,000	48,000	48,000	48,000	192,000	96,000	96,000	0
Programo 3:	Preventivno sastimako araklipe									
love			90,000	90,000	90,000	90,000	360,000	153,333	153,333	53,333
Programo 4:	Sastimako edukacija thaj informiranje									
love			22,500	22,500	22,500	22,500	90,000	90,000	0	0
			2017	2018	2019	2020	Ukupan budžet	BiH	Entiteti/JLS	Donatori
UKUPNO – SA LOVE		5,867,300	6,004,700	6,326,700	6,051,700	24,250,400	9,230,233	2.854.234	12,165,833	
BERŠENGE							6,062,600	2.307,558	713,558	3.044.208

V. MONITORING, OCJENA THAJ RAPORTO BAŠO REALIZACIJA AKCIJAKO PLANO

Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj naše manuša BiH i si glavno institucija savi čidel, ažuril thaj čerel analiza aktivitetura kotar gava akcijako plano.

Podatkura čidelpe andaro raportura institucijake save čeren raalizacija grantura, sar i ve romengi amalipen, sar vi e lokalono kordinatorua tha neformalno madijatorua ande sastima.

Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj naše manuša BiH si odgovorno te ande ugovor bašo transfer love čerol precizno sa segmentura palo tealizaicja thaj informacija pe save šhaj čerel o monitoringu tha raćarel infromacije bašo realizacija aktivitetura andaro Akcijako palano, gaja thaj vi o stepen ande strateško ciljura.

Sasti berš ande kontinuiteto čerel o monitoringo, thaj Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj naše manuša BiH tradel analiza podatkur athaj ražaral raportura.

Palal so dikel thaj vaćarelpe bašo rapportura pe kidipe Odbor palo Roma, trubuj te osiguri saglasnost entitetsko vladaće thaj Brcko distrikt BiH, palal gava bičhalel ande VMBiH pe usvajanje.

Uzo informacije bašo laćipe ande strateško ciljura Akcijako plano perma e odredime indikatorura, raporto istarel informacija bašo implementacija planirano budžeto-love, thaj vi e informacija bašo donatorsko love thaj aver isntitucijake love.

Akcioni plan Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2017.-2020. godine

Ministarstvo palo manušeske hakaja thaj našle manuša BiH lel adne obzir **Regionalno okvir palo monitoringo bašo laćipe ande integracija Roma (formularo palo raporto bašo beršengo realizacija putearde politika thema save lel participacija ande integracija Roma)** thaj tradel, prema e šhajipe, čidel relevantno thaj zvanično statiskéko informacija bašo uticaj pe Romengi situacija.

Formularo palo monitoring laćipe san ande prilog gavake dokumento.